

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัย นางอัมรินทร์ แก้วกองทรัพย์ **รหัสนักศึกษา** 2541000283 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(สารสนเทศศาสตร์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.
จันทิมา เขียวแก้ว **ปีการศึกษา** 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สถานภาพทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ (2) สภาพการ
พัฒนาทางวิชาชีพ (3) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพ (4) ความต้องการการพัฒนาทางวิชาชีพ
และ (5) แนวทางการพัฒนาทางวิชาชีพของบรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ประชากร คือ บรรณารักษ์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
จำนวน 40 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 247 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด และได้แบบสอบถามกลับคืนมา
จำนวน 218 ชุด (ร้อยละ 88.26) และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวิชาชีพ จำนวน 10 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง
และได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 8 ชุด (ร้อยละ 80) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบ
สอบถามบรรณารักษ์ และแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การแจกแจง
ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์
เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 192 คน (ร้อยละ 88.10) มีอายุ
31-35 ปี จำนวน 64 คน (ร้อยละ 29.40) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีบรรณารักษศาสตร์/สารนิเทศศาสตร์/
สารสนเทศศาสตร์ จำนวน 190 คน (ร้อยละ 87.20) มีสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย จำนวน 157 คน
(ร้อยละ 72) รับผิดชอบงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการ จำนวน 88 คน (ร้อยละ 40.40) และระยะเวลาที่
ทำงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ 1-5 ปี จำนวน 71 คน (ร้อยละ 32.60) (2) บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์
ในการพัฒนาทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เพื่อนำมาใช้พัฒนางาน ($\bar{X} = 4.42$) โดยรูปแบบ
การเรียนรู้ออนไลน์ จำนวน 198 คน (ร้อยละ 90.80) (3) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางวิชาชีพมี
ค่าเฉลี่ยรวมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) โดยทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.56$) (4)
บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทางวิชาชีพในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) โดยรูปแบบ
การศึกษาคูงาน ($\bar{X} = 4.20$) และต้องการพัฒนาทางวิชาชีพในหัวข้อการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศใน
รูปดิจิทัล ($\bar{X} = 4.11$) จัดโดยสถาบันการศึกษา และ (5) แนวทางการพัฒนาทางวิชาชีพที่เหมาะสมสำหรับ
บรรณารักษ์เน้นการประชุม/สัมมนาทางวิชาการ การศึกษาคูงาน การฝึกอบรม และการเรียนรู้ออนไลน์ หัวข้อ
การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานห้องสมุด และการบริการและเผยแพร่ โดย
สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/องค์กรวิชาชีพ ผู้บริหารห้องสมุด และบรรณารักษ์ มีบทบาทสำคัญ

คำสำคัญ การพัฒนาทางวิชาชีพ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Thesis Title: Professional Development of Librarians, Office of Academic Resources and Information Technology, Rajabhat Universities

Researcher: Mrs. Amarin Kaewkongsap; **ID:** 2541000283;

Degree: Master of Arts (Information Science);

Thesis Advisors: (1) Dr. Chutima Sacchanand, Professor; (2) Dr. Jantima Kheokao, Associate Professor; **Academic Year:** 2014

Abstract

The objectives of this research were to (1) investigate the professional status of librarians, (2) to survey librarians' professional development, (3) to study problems and obstacles to professional development facing librarians, (4) to survey the needs for professional development, and (5) to examine guidelines for professional development of librarians of the Office of Academic Resources and Information Technology, Rajabhat Universities.

The research participants were 247 librarians from 40 Offices of Academic Resources and Information Technology at Rajabhat Universities (218 or 88.26% were returned) and 10 professional experts selected by purposive sampling (8 or 80.00% were returned). The data were collected using a questionnaire and analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis, and presented descriptively with tables.

Findings showed that (1) most librarians were women, totaling 192 (88.10%); 64 women were between 31 to 35 years old (29.40%); 190 librarians (87.20%) had a bachelor's degree in Library Science or Information Science; 157 librarians (72.00%) were university staff; 88 librarians (40.40%) were responsible for classifying and cataloguing library resources; and 71 librarians (32.60%) had worked as librarians for 1-5 years. (2) The objective of librarians was to improve their performance at average level ($\bar{X}=4.39$); 198 librarians (90.80%) developed their work through online learning at a high level ($\bar{X}=4.42$). (3) Problems and obstacles in their working were found at an average level ($\bar{X}=3.13$) with the highest mean on foreign language skills ($\bar{X}=3.56$). (4) Librarians' need for professional development was at a high level ($\bar{X}=3.74$) with the highest mean on the form of study trip ($\bar{X}=4.20$). The area participants needed to develop the most was information storage and retrieval, hosted by academic institutions ($\bar{X}=4.11$). (5) Guidelines suggested for librarians' professional development focused on conferences, seminars, study trips, training and online learning, on the topics of using foreign language, information technology in libraries, and library and information services. Educational institutions, professional associations/organizations, library directors and librarians play important roles here.

Key words: Professional development, Academic librarians, Rajabhat Universities